

Doma in po svetu

— PREGLED NAJVAŽNEJŠIH DOGODKOV —

ZDA in NATO zavezniki oblikujejo osnutek možne pogodbe z ZSSR za odstranitev vseh misilov srednjega dometa iz Evrope

WASHINGTON, D.C. — V teku v State Departmentu so pogajanja med predstavniki ZDA, Belgije, Nizozemske, Anglije, Zahodne Nemčije in Italije o podrobnostih osnutka načrta, po katerem bi bili odstranjeni iz evropskega prostora vsi misili srednjega dometa. Ko se bodo omenjene države sporazumele o načrtu, ga bodo ZDA uradno predložile Sovjetski zvezi na pogajanjih, ki že potekajo v Ženevi. NATO države, s katerimi se ZDA sedaj pogajajo v State Departmentu, so tiste, ki so dovolile postavitve ameriških misilov srednjega dometa na njih ozemlju. Francija torej ni zastopana, ker v to postavitev ni privolila. Kljub temu, se ZDA posvetujejo tudi s Francijo in ostalimi NATO zavezniki, da bodo stališča v kolikor mogoče enotna.

Poglavitna težava za ZDA in zaveznike trenutno je v verifikaciji odstranitve misilov. Sovjeti so načelno privolili v obsežno verifikacijo, kar pomeni, da bi npr. ameriški strokovnjaki prihajali v ZSSR in si ogledovali kraje, kjer bi lahko imeli take rakete naskrivaj postavljene ali uskladiščene. Sovjeti seveda zahtevajo iste pravice za njih strokovnjake.

Max Kampelman, ki vodi ameriško delegacijo na ženevskih pogajanjih, je v ZDA na posvetovanju in je v televizijskih intervjujih izrazil prepričanje, da se Sovjeti sedaj res zanimajo za obsežen sporazum, ki bi omejil oborožitveno tekmo med velesilama, da pa bodo ZDA zelo previdne v pogajanjih in ne bodo popustile samo v želji, da bi bil kak sporazum dosežen.

Contra gibanje v težavah — Kongres ni pripravljen podpreti novega financiranja — Pravno manevriranje polk. Northa

WASHINGTON, D.C. — Včeraj je podal ostavko kot član vodstva Contra gibanja Arturo Cruz, ki je bil nekaj časa sandinistični funkcionar, a je sandiniste zapustil, ker niso bili demokratični. Dejal je, da se drugi voditelji niso nič zanimali za demokratizacijo gibanja in tako noče več sodelovati. Cruzove besede so prišle prav predvsem tistim kongresnikom, ki od začetka nasprotujejo, da bi ZDA financirale Contra gibanje. Tako je sen. Thomas Dodd (D.-Conn.) trdil, da je Cruz s svojim odstopom dokazal, kako nedemokratično je Contra gibanje, ki da je v rokah bivših članov Somozovega režima in nima nobene priljubljenosti med nikaragveškim prebivalstvom.

Jutri bo predstavniški dom glasoval o tem, ali naj bi bila Reaganova administracija prisiljena odložiti za 6 mesecev pošiljanje nadaljnjih 40 milijonov dolarjev podpore Contra gverilcem in da naj v tem času dokazala, kaj se je zgodilo z denarjem, ki ga je Contra gibanje že prejelo. Demokrasko vodstvo v spodnjem kongresnem domu priznava, da bo Reaganova administracija najbrž zmagala tokrat, da pa je malo verjeti, da bo 100. Kongres pripravljen nadaljevati financiranje Contra gibanja. Reagan je namreč že prosil dodatnih 105 milijonov dolarjev za Contra gibanje v naslednjem fiskalnem letu. Ta prošnja je v silnih težavah.

Pravniki, ki branijo interese polk. Oliverja Northa, odstavljenega uslužbenca Sveta za nacionalno varnost, ki je igral ključno vlogo v iransko-contra zadevi, so trdili včeraj pred tremi sodniki, ki so bili po veljav-

nem zveznem zakonu imenovali posebnega preiskovalca, da je bilo to imenovanje nezakonito, ker je zakon sam protiustaven. Gre za pravno manevriranje, katerega cilj je preprečiti ali vsaj zavlačevati delo posebnega preiskovalca, je trdil predstavnik pravosodnega tajništva. Sodniki se o pritožbi Northovih pravnikov še niso odločili, ako se pa bodo izrekli proti Northu, se bodo njegovi pravniki obrnili še na vrhovno sodišče.

Dobro poučeni viri, ki sledijo poteku raznih preiskav o iransko-contra zadevi, pravijo novinarjem, da je bilo v aferi nekaj nezakonitih dejanj, zato bodo po vsej verjetnosti vsaj nekateri, ki so zapleteni, postavljeni pred sodišče. Med njimi utegne biti morda tudi Oliver North.

Preiskava bo skušala ugotoviti, zakaj se je trajekt prevrnil — Nesreča terjala najmanj 130, od katerih je 81 še pogrešanih

ZEEBRUGGE, Bel. — Pretekli petek zvečer je angleški trajekt The Herald of Free Enterprise zapustil belgijsko obmorsko mesto Zeebrugge, da bi 543 potnikov in članov posadke prepeljal v angleško mesto Dover. Kmalu nato je voda vdrla v spodnje prostore trajekta s tako hitrostjo, da se je trajekt prevrnil in potopil. Po pripovedovanju potnikov, je vse to vzelo manj kot minuto. K sreči voda ni bila globoka in je en del trajekta ostal nad vodo, kljub temu pa se je nesreča zgodila tako hitro, da se mnogi potniki, ki so bili v notranjosti trajekta, niso mogli rešiti. Mnogi potniki so pa skočili v vodo, ki pa je bila tako mrzla, da je pobrala nekatere, ki jih niso kmalu našli reševalci. Po zadnjih podatkih so reševalci našli 53 trupel, 81 potnikov še pogrešajo in domnevajo, da so tudi mrtvi, 409 potnikov in članov posadke pa je nesrečo preživelo.

V teku je preiskava, ki mora ugotoviti, kako je mogla voda tako naglo in usodno vdreti v trajekt. Potapljači in preživeli potniki trdijo, da ni bilo nobenega trčenja. Prvi sicer nepotrjeni sklep je, da so se velika vrata na trajektu iz nepojasnjenega vzroka odprla, s tem pa povzročila nesrečo.

— **Kratke vesti** —

Detroit, Mich. — Včeraj je Chrysler Corp. sporočila javnosti, da namerava kupiti American Motors Corp. Lee A. Iacocca, ki vodi Chrysler, je dejal novinarjem, da je kupčija odvisna od soglasja ameriške in francoske vlade (veliko delnic AMC lastuje namreč francoska avtomobilska družba Renault), direktorijev obeh družb ter lastnikov AMC delnic. Poznavalci ameriške avtomobilske industrije menijo, da ne bo prišlo do nobenih zaprek. Najbolj veseli so delavci, zaposleni v AMC tovarnah. AMC je zadnja leta v stalnih finančnih stiskah in na robu bankrota, Chrysler pa je postala močna družba in finančno solidna.

Jeruzalem, Iz. — Jitžak Šamir, predsednik izraelske vlade, bo nasprotoval vsaki preiskavi o izraelski vlogi v vohunski aferi Jonathana Pollarda. Preiskavo so zahtevali nekateri člani vlade. Zadeva je vsaj začasno škodovala izraelsko-ameriškim odnosom.

Rim, It. — Predsednik države Cossiga je poveril mandat za sestavo vlade bivšemu predsedniku vlade Giuliju Andreottiju. Malo pa je verjetno, da bo Andreottiju, prvaku v krščanskodemokraski stranki, sestaviti koalicijo, ki bo razpolagala z večino v parlamentu. Socialistična stranka namreč ne bo podpirala vlade, ki bi ji načeloval Andreotti.

Iz Clevelanda in okolice

Krofi—

To soboto bo Oltarno društvo pri Sv. Vidu prodajalo krofe in sicer v običajnem prostoru in času. Pridite!

Glasbena Matica vabi—

Pevski zbor Glasbena Matica vabi na svoj spomladanski koncert z večerjo in plesom, ki bo 21. marca v SND na St. Clair Ave. Vstopnice imajo člani zbora, ali pa lahko pokličete Johna Vatovca na 621-7151 do 4.30 pop. med tednom, na 524-4053 pa zvečer in ob sobotah in nedeljah.

Novi grobovi

Dr. Joseph Suhadolc

Umrli je 72 let stari dr. Joseph Suhadolc, Ph.D., brat Apolonije Košir (Cleveland), Vinka (Italija), Marice Novak, Anice Suhadolc, Marjance Zalaznik, Angelce Dovjak in Julke Suhadolc (vse v Sloveniji), ter že pok. Ivanke Suhadolc, Francke Rotar, Ivana in Jerneja (vsi v Slov.), stric Pavleta, Jožeta in Janeza Koširja. Pogreb je bil iz Zak pogrebnege zavoda, 6016 St. Clair Ave., včeraj, 9. marca, s sv. mašo dop. ob 11.30 v cerkvi sv. Vida. K večnemu počitku je bil pokojni položen na pokopališču Vernih duš.

č.s. Mary Andre S.N.D.

V petek je po dolgi boleznii umrla 78 let stara č.s. Mary Andre, rojena Joanne Pryatel v Clevelandu, sestra sodnika 8. ohijskega prizivnega sodišča in Frances Suster (mati državnega poslanca Ronalda Susterja). Pokojna je obiskovala Notre Dame Academy, v red notredamskih sester je vstopila l. 1932, zadnje obljube pa je naredila l. 1940. Učila je v raznih katoliških farnih šolah do l. 1960. Pogrebni obredi so bili včeraj, v ponedeljek.

Joseph F. Beck

V petek, 6. marca, zvečer je v Holy Family Home v Parmi po dolgi boleznii umrl 75 let stari Joseph F. Beck, mož Elizabeth R., roj. Fabian, oče Samuela E. in Jamesa Cangelmija (oba v W.Va.), 6-krat stari oče, 1-krat prastari oče, brat Johna Freda (Mich.), Rose Marolt in Mary Marolt, zaposlen kot varilec pri Continental Emsco v Teksasu do svoje upokojitve l. 1972, član ABZ št. 71. Pogreb je bil iz Grdinovega zavoda na Lake Shore Blvd. včeraj, v ponedeljek, s sv. mašo v cerkvi Marije Vnebovzete dop. ob 9., pokopan pa je bil na pokopališču Vernih duš.

Bertha Grile

V sredo, 4. marca, je na domu svoje hčerke Mildred in zeta Tom-a na E. 238 St. v Euclidu, kjer je stanovala že več (dalje na str. 4)

Zadušnica—

V nedeljo, 15. marca, ob 10.30 dop. bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za Miodraga Savernika ob 3. obletnici njegove smrti.

Lep obisk—

Preteklo nedeljo je bil v avditoriju pri Sv. Vidu letni zajtrk DNJ pri Sv. Vidu. Tudi letos je bil obisk zelo dober, člani DNJ pa so kot vedno hitro postregli goste.

Primorski klub praznuje—

Letos praznuje Primorski klub svojo 10-letnico. V soboto, 28. marca, vabi primorske in druge rojake na večerjo s plesom v SND na St. Clair Ave. Igral bo Al Novak orkester. Za vstopnice lahko pokličete tajnico na 831-1954 ali predsednika na 256-8904.

Ribje večerje pri Sv. Vidu—

Očetovski klub pri Sv. Vidu vas bo postregel z ribjo večerjo vsak petek v postu, razen na veliki petek. Večerje bodo na razpolago od 4. do 7. zvečer. Pridite!

Ali bi radi v New York?—

Dne 25. aprila bodo gostovali v New Yorku pod sponzorstvom fare sv. Cirila Fantje na vasi in Alpski sekstet. V New York bo peljal poseben avtobus, ako bo dovolj zanimanja. Če se želite pridružiti ali rabite več informacije, lahko pokličete Marka Celestino na 486-1973 po 7. uri zv.

Duhovna obnova—

P.T.U. odsek pri Mariji Vnebovzeti bo imel duhovno obnovo za članstvo in druge zainteresirane farane v sredo, 15. aprila, v St. Joseph Retreat House in sicer od 10. dop. do 3. pop. Za več informacije, lahko pokličete go. J. Petrič na 481-3762.

Ribja večerja—

Vsak petek imajo v klubskih prostorih Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. okusne ribje večerje. Ti prostori so v starem poslopju v kletnih prostorih. Vabljeni!

Zarja vabi—

Pevski zbor Zarja vabi na koncert z večerjo in plesom, ki bo 4. aprila v SDD na Recher Ave. Večerja bo servirana od 5. do 7. zvečer, sledil bo koncert, nato ples. Vstopnice so po \$12.50 in se dobe pri članih ter v trgovinah Tivoli v SND na St. Clairju in Tony's Polka Village.

VREME

Pretežno sončno danes z najvišjo temperaturo okoli 28° F. Sončno jutri z najvišjo temperaturo okoli 33° F. V četrtek pretežno oblačno z možnostjo snega ali dežja. Najvišja temperatura okoli 38° F.

Ha-Hec-Hi-
Ho-Humor!

Skuhal
ali pogrel

MECAN

BOGASTVO SAMO ŠE NI PRAVA SREČA

Nekoč je prišel neki bogatin k škofu Sheenu in ga vprašal, kaj naj bi bil vzrok njegovemu nemiru in neprespanim nočem. Zakaj skrbi v življenju vedno le sam zase, drugih ljudi pa ne vidi, kot da ne bi obstojali. Škof Sheen ga pelje k oknu in mu reče.

»Poglej skozi okno in mi povej, kaj vidiš.«

»Vidim ljudi,« reče bogatin.

»Dobro.« Nato ga popelje k ogledalu in ga vpraša: »Kaj pa zdaj vidiš?«

»Vidim samega sebe,« odvrne bogatin.

»No, vidiš,« mu reče škof. »V oknu je steklo in v ogledalu je steklo. Ampak steklo v ogledalu je pokrito s srebrom in kakor hitro je bilo dodano tisto malo srebra, ne vidiš več drugih, ampak le sam sebe.«

V urad za javno podporo je prišla črnka, da bi prejela mesečni ček. Namesto podpisa je naredila majhen krog.

»Kako pa to, Mandy, da si namesto običajnega križa naredila krog?« je vprašal uradnik.

»I done got married again and changed my name,« je bil odgovor.

Maks je šel v trgovino, da bi kupil novo kravato. Prodajalec mu je pokazal eno za 20 dolarjev.

»Ali nimate ničesar bolj poceni?« je vprašal Maks.

Prodajalec mu pokaže kravato za 10 dolarjev.

»Sem rekel nekaj poceni,« je že nestrpen Maks.

»Prodajalec pride kmalu nazaj s kravato, ki stane 5 dolarjev.«

»Don't you understand English?« se zadere Maks in izprazni fajfo kar na tla. »I want to see something real cheap.«

Prodajalec mu pokaže ogledalo in reče: »Look in here and you'll see something real cheap.«

Pismo, naslovljeno na nekega bogatega filmskega igralca, je bilo pomotoma dostavljeno na naslov nekega pristaniškega delavca. V pismu je bila grožnja, da če takoj ne plače gotove vsote denarja, mu bodo ugrabili ženo in je nikoli več ne bo videl.

Ta se je vsedel in napisal sledeči odgovor: »Sem sicer navaden delavec in nimam denarja kot ga zahtevate v pismu, ampak vseeno moram priznati, da mi tisto, kar omenjate o ugrabitvi moje žene, zelo ugaja.«

Neki mladenič je vprašal Mozarta, kako se napiše simfonijo. Ta mu je odgovoril:

»Vi ste še zelo mladi, zakaj ne bi začeli z baladami, ki so veliko lažje?«

»Vi ste komponirali simfonije, ko ste bili mojih let,« ugovarja mladenič.

»Že res, ampak jaz nisem hodil okrog in spraševal, kako se to naredi.«

Odgovor k »Vprašanju sprave« v Meddobju

(Dne 23. januarja 1987 smo v A.D. objavili daljši članek o rev. Jožetu Mavsarju, župniku fare Sv. bratov Cirila in Metoda v East Heleni, Montana, in sicer ob njegovem imenovanju od helenškega škofa za generalnega vikarja te škofije. Pisec članka se je dotaknil tudi ravnanja g. Mavsarja, ko je iskal spravo z bivšim partizanom v domovini, morilcem vsaj nekaj članov Rev. Mavsarjeve družine. O tej zadevi je bil prej pisal tudi naš dopisnik in večkratni uvodničar L.P. V najnovejši številki revije Meddobja (Buenos Aires, Ar., XXII - 1986-1/2) o tej zadevi piše Rev. Mavsar prvič za širšo slovensko javnost. Ker smo v A.D. vsaj dvakrat pisali o tem, prinašamo Rev. Mavsarjev zapis v celoti. Ur.)

Dne 6. junija 1969, pet dni pred slovesno 25-letnico mašniškega posvečenja, sem pisal pismo morilcu člana ali več članov naše družine (še danes ne vem, pri katerih umorih naše družine je T. M. iz Št. Ruperta sodeloval). V pismu sem mu zagotovil, da mu odpuščam zločin nad našo družino, kolikor sem sam zmožen. 17 let slovenska javnost ni vedela o tej spravi.

Upal sem, da bo to dejanje ostalo med T. M., mano in Bogom. Zadnji dve leti pa je ta dogodek postal predmet javne debate med Slovenci. Iz članka, ki ga je dr. Vladimir Kos napisal v zadnjem Meddobju, pa razvidim, da je bil ta akt napačno predstavljen slovenski javnosti. Oprostite, da iz ljubezni do resnice povem resnico in jo prvič pismeno objavam našemu narodu. Na strani 277 Meddobja XXI, 3-4 dr. Vladimir Kos piše: »Duhovniku je bilo dovoljeno, da obišče rodno Slovenijo in nekdanjega komisarja. Sprava odpuščanja je bila potrjena z objemom obeh prizadetih, na kar so se vsedli k mizam in v napitnici proslavili spomin na vse žrtve med vojno in revolucijo.«

O tej spravi nisem nikdar pisal ne v slovenskem časopisju ne v naših revijah. O tej spravi sem samo pridigal o priliki mojega prvega obiska Slovencev v Buenos Airesu, v Rimu v Sloveniku in na majniški proslavi v Etiwandi v Kaliforniji, majnika 1985. Nikdar nisem ne pridigal ne pisal o tem dogodku kot je sedaj objavljen slovenski javnosti. Med svojimi arhivi sem našel kopijo pisma, ki sem ga 6. junija 1969 pisal T. M. v Št. Rupert.

»Dragi Milan,

11. junija bom obhajal 25-letnico mašniškega posvečenja. Bogu in Materi božji bi se ob tej priliki rad zahvalil na najpopolnejši način za 25 let veselega, srečnega in blagoslovljenega duhovniškega življenja. Kristus, moj Veliki Duhovnik, pa me svari pred vsako daritvijo svete maše: »Če torej prineseš svoj dar k oltarju in se tam spomniš, da ima Tvoj brat kaj zoper tebe, pusti svoj dar tam pred oltarjem in

pojdi, da se poprej spraviš s svojim bratom in potem pridi in daruj svoj dar.« (Matej 5:23-24.)

Ker je tole prvo pismo, ki Ti ga pišem direktno v vsem svojem življenju, je njega glavni namen naša iskrena bratska sprava.

V Evharistični molitvi bom molil med obletno sveto mašo: »Nebeški Oče, usliši ponižne prošnje svoje družine, ki si jo zbral okrog sebe. Združi v usmiljenju in ljubezni vse svoje otroke, kjerkoli so razkropljeni.« Prepričan sem, da je vsa naša pokojna družina združena s Tabo v ljubezni in usmiljenju. Moja srebrna maša bo popolna le, če bomo tudi mi trije: moj brat Franci, Ti, Milan, in moja malenkost, združeni v ljubezni in usmiljenju. Obadva s Francijem Ti ponovno zagotavljava, da sva Tebi in Tvojim sodelavcem iz srca odpuščala. Nešetokrat sem Ti poslal to zagotovilo preko sestrične Pepce, a danes Ti ga pošljem direktno. Ako bo Bog dal priliko Franciju in meni, da prideva na obisk v prelepo domovino, Ti bova z veseljem dala tudi osebno zagotovilo.

Vse življenje Ti bom hvaležen, če boš nama odgovoril na tole pismo ali direktno ali preko sestrične Pepce.

Tvoj pozitiven odgovor bo moj najlepši dar za Srebrni jubilej. Daritev svete Maše bo v največje veselje in mir najini pokojni družini, v tolažbo in pomirjenje Tebi in vsem sodelavcem, popolno zadovoljstvo Franciju in meni in največjo čast Nebeškemu Očetu.

Z bratskim blagoslovom,
Jožko Mavsar«

Odgovora na to pismo nisva prejela, pač pa mi je sestrična Pepca zagotovila, da je bilo to dejanje odpuščanja T. M. v veliko tolažbo. Naknadno sem zagotovil T. M. preko svoje sestrične, da bom o priliki obiska domovine spil kozarec vina z njim, da mu tudi osebno zagotovim, da mislim v svojem srcu, kar sem sporočil v pismu.

Šele po več letih sem dobil vizo za potovanje v domovino. O priliki prvega obiska je bil v Št. Rupertu (kot vidite iz pisanja namenoma pišem Št. Rupert, kot smo pred leti pisali. Komunistična oblast ne dopušča, da bi se kraji pisali kot imena svetnikov. Zato danes pišejo takole: Šentrupert.) pogreb ugledne faranke. T. M. je danes upokojen polkovnik 15. divizije, ne komisar, kot dr. Kos citira. Zvest svojim idealom, ne hodi v cerkev, pač pa večkrat pride na pokopališče na pogreb uglednih Šentrupertčanov.

Sestrična Pepca mi je zagotovila, da bo T. M. na pokopališče o priliki tega pogreba. Vprašala me je, če bi rad uporabil to priliko, da z njim osebno govorim. Nasvet sem z veseljem sprejel. Ko je Pepca opazila, da je T. M. na pokopališču, ga je takole nagovori-

la: »Jožko je pri nas iz Amerike. Rad bi s Tabo govoril.«

T. M. je bil silno vesel povabila in takoj prišel v hišo moje- ga bratranca J. Ob pozdravu sva si segla v roke. (Ni bilo nikakega objemanja kot omenja g. dr. Kos.) Po lepi slovenski navadi nama je J. postregel s kozarcem vina. Nikdar nisem ne privatno ne javno izrazil, kot me g. dr. Kos obtožuje, »v napitnici proslavila spomin na vse žrtve med vojno in revolucijo.«

Razgovor je potekel samo okrog pomoru naše družine. Razgovor o umoru družine je bil zelo kratek. Bivši partizanski polkovnik je bil pri celotnem obisku zelo nervozen. Takoj je pričel z opravičevanjem: »Jožko, vaši družini smo dali možnost, da si reši življenje. (V tem razgovoru je T. M. prvič priznal, da je sodeloval pri umoru naše družine. Najbrž se tega niti zavedal ni s to izjavo.) Klicali smo, da pridete iz gorečega gradu in si rešite življenje, pa našega nasveta niste sprejeli, zato so vaši živi v gradu zgoreli.«

Moj odgovor pa je bil približno tale: »Milan, ko bi Ti imel „sreco“, da bi me tvoja strojnica na begu zadela in umorila, kot si upal in bil morda celo prepričan, bi ti uspelo varati naše ljudi, da jih niste vi pomorili. Ker pa me tvoja krogla ni zadela, kot vidiš danes, Ti svetujem, da ne širiš teh laži. Sam sem bil priča, da so bratje in sestra Mici poskakali iz gradu pred mano in padli v vaše roke živi, da ste jih pozneje na zverinski način pomorili.«

Pri tem odgovoru je T. M. spremenil razgovor. Tudi sam sem mu potrdil, da je po mojem pismu namen tega obiska popolnoma drugačen. Priznati moram, da se ne spominjam, o čem sva govorila precej časa vpričo bratranca Joža J.

Ko so se vračali naši Šentruperski begunci domov, je T. M. z največjim veseljem izrazil, da sva se midva spravila. O priliki zadnjega obiska v domovini, mi je Šentruperski župnik z veseljem zaupal, da je T. M. do njega izredno prijazen in da celo denarno podpira faro.

V svojih pridigah nisem opisal dogodka do teh podrobnosti, ker nisem imel časa. Omenjal pa sem, da je Kristusova izrecna želja, da odpuščamo svojim sovražnikom.

Kot razvidite iz opisanega nisem v tem primeru zastopal nikogar kot samega sebe. Šele po molitvi 27 let sem dobil milost, da sem izrazil odpuščanje morilcu. Celoten dogodek se je izvršil 15 let, preden je Spomenka Hribar začela javno debato sprave, veliko let preden je L. P. pisal v A. D. 17. sept. 1985. Priznati moram, da L. P. članka v A. D. nisem bral, pač me je moj prijatelj nanj opozoril.

Dr. Vladimir Kos je to debato dobro pojasnil s svetopi- semskega vidika. Priznati moram, da je navedel nekaj teme-

(dalje na str. 6)

»186 funtov na levi in 169 na desni.«

Kanadska Domovina

BOŽIČ 1986 JE V DOMOVINI VZDIGNIL PRECEJ IDEOLOŠKEGA PRAHU

TORONTO, Ont. - Predmet obsežne polemike, ki se je razvnela v jugoslovanskem tisku, je postal božični nagovor ljubljanskega nadškofa in metropolita dr. Alojzija Šuštarja, ki ga je na sveti večer prenašala ljubljanska radijska postaja.

Od konca vojne sem in odkar se je doma vzpostavil marksistični režim, se ni kaj takega zgodilo, da bi komunistične oblasti dovolile cerkvenemu dostojanstveniku uporabo javnega elektronskega medija in to za božič, ki ga ateistična oblast ne priznava. Poleg te »nezaslišne kršitve ustave« — kot je v beograjski *Borbi* zapisal dr. Ilija Vuković — pa je na televiziji o božiču govoril celo predsednik RK SZDL Jože Smole kot o »tradicionalnem družinskem prazniku«.

V Smoletovem primeru bi lahko skoraj z gotovostjo trdili, da ga je do tega privedla predvsem sedanja družbena kriza, za katero vladajoči krogi ne vedo kako rešiti, in ne kakšna božična sentimentalnost. Postaja namreč vse bolj jasno, da Cerkev na Slovenskem pridobiva na ugledu in da se mnogi »izgubljeni« sinovi vračajo nazaj v njeno okrilje, kjer iščejo uteho svoji duševni razklanosti.

Tudi med mladino je težnja po duhovnosti postala vse močnejša, ker v obljubah samoupravnega socializma ne vidijo mladi več nobene bodočnosti. Zato so samomori mladincev dosegli skoro epidemijsko obseg. V sedanjem za-

lostnem stanju slovenske družbe, mnogi v Cerkvi vidijo zadnjo utrdbo slovenske narodne zavesti in posredno slovenske državnosti, kot je stalo zapisano v reviji *Cerkev v sedanjem svetu*. (Naš dopisnik nam je poslal serijo člankov, ki so izšli v nedavni številke omenjene revije; nameravam jih objavljati v A.D. Tisti pa, ki so oz. bodo brali zapis č.g. Mavsarja v današnji A.D., so oz. bodo opazili, da te članke omenja s pripombo, da se ne strinja z vso njih vsebino. op. ur. A.D.)

Iz čisto političnega zornega kota je bilo božično voščilo predsednika Smoleta gotovo modra poteza, četudi je bilo izrečeno le iz politične potrebe. Končno pa je po štiridesetih letih že čas, da se tudi vernim državljanom dá iste pravice, kakor jih je vsa ta leta uživala partijska buržoazija.

Sociolog Zdenko Roter je pravilno ugotovil, da so verniki še danes »drugorazredni« državljanji kljub ustavnim zakonom o verski svobodi. Peter Kavčič-Peršin je v razgovoru s Spomenko Hribarjevo, objavljenem v Novi reviji, dokaj jasno pokazal na to bolečo točko v sedanji družbeni ureditvi.

Zakoni ostanejo le besede na zarumenelem papirju, če niso podprti tudi z dejanji. To, kar se je zgodilo pretekli božič, je prvi korak v pravo smer. Resnična demokratizacija ne sme ostati le pri eni ali dveh lepih gestah, temveč mora postati konkreten program izpol-

njevanja ustavnih zakonov, ki so za vse državljanse enaki, tudi za verne. Strah, da bi to vodilo v »neoklerikalizem« in Cerkvi dalo prevelik vpliv na ljudi, je brez podlage.

Ob bolezni je treba iskati zdravila tam, kjer se dobijo. Cerkev na Slovenskem, če bi npr. uživala tako svobodo, kot jo uživa Cerkev v Kanadi, bi lahko ogromno storila na različnih področjih narodnega življenja. Zato je nam v Kanadi in v Združenih državah težko razumeti polemiko zaradi božičnega naslova nadškofa Šuštarja, ker so tu na televiziji redni verski programi različnih denominacij in sekt, četudi sta tudi tu po ustavi Cerkev in država ločeni.

Nihče se zaradi tega ne razburja, ker se vsak zaveda, da imajo tudi verniki pravico dostopa do elektronskega medija in da Cerkev s svojim naukom v dobi tehnološke revolucije igra posebno vlogo pri ohranjanju duhovnih dobrin in pri tem obrambi človekovega dostojanstva, njegovih človeških pravic in svoboščin. Prav zaradi tega v diktaturah Cerkvi ni dovoljeno vršiti njenega poslanstva, ker v takih deželah ni človeških pravic in svoboščin in je s tem tudi človekovo dostojanstvo brezsmiselno zapostavljeno.

Jugoslovanska »demokracija« socialističnega samoupravljanja ima pred seboj še dolgo pot, predno se bo lahko resnično imenovala »demokracija«. Izbruhi in polemika, ki se je razvnela doma zaradi božičnih voščil nadškofa Šuštarja, je dovolj jasen dokaz za to.

Otmars Mauser

**Kanadski rojaki!
Dopisujte v Ameriško
Domovino!**

OBISK IZ EVROPE

TORONTO, Ont. — Konec meseca februarja nas je obiskal znani slovenski hotelir iz Gorice g. Vinko Levstik. Ker je v Torontu ostal le dva dni, smo se z njim srečali v ožji družbi njegovih znancev in prijateljev. Skupaj smo preživeli prijeten večer, kjer nam je Vinko predočil sedanjo slovensko stvarnost, saj je v rednih stikih z vsemi pojavi v domovini, katere vestno zasleduje. Nam tostran velike luže ni mogoče s tako doslednostjo vse zasledovati, ker nimamo dostopa do vseh tiskanih in elektronskih občil, kot jih ima on, ki živi takoj ob meji. V takih razgovorih človek dobi popolnejšo sliko, zlasti še, ker je bil Vinko objektivno dosleden tudi do domovinskih javnih delavcev. Hvaležen sem mu za to. Le tako se potem dá ustvarjati sodbo in ocenjevati delo tistih, ki danes doma bodisi kot oporečniki ali kot vodilna kasta krojijo bodočnost našega naroda in njegovo usodo. Odgovornost tega dela bo z vso težo padla na tiste, ki bodo v svoji marksistično-ideološki zagnanosti prerezali še zadnje krvno ožilje naroda in ga nagnali v popoln propad.

Vinkotu za njegov, četudi kratek obisk, najlepša hvala. Posebej pa lepa hvala za darilo, ki mi ga je iz Evrope prinesel. Bog s Teboj!

Otmars Mauser

Razstava slovenskega svobodnega tiska in zdomske umetnosti

TORONTO, Ont. - Fizična terminologija označuje človeka kot zmes mesa, krvi, vode, možgan in živčnega sistema, ki upravljajo funkcije našega telesa. Pri tem pa se navadno v moderni znanosti zanikuje duhovni del človeka, torej duhovno stran, ki je v obliki duše vdihnjena od Boga v vsako novospočeto življenje.

Fizično telo s svojimi mišicami je podvrženo delu za vsakdanji kruh. Duh pa je tista ustvarjalna sila, ki se izloči iz ozkega kroga zemljanov, in zasleduje klic duše, ki jih vabi in priganja k ustvarjanju umetnosti, naj bo to v literaturi, slikarstvu, kiparstvu, arhitekturi ali drugih panogah umetniškega izražanja (drama, balet itd.)

Tako duhovna plat človeka nadkriljuje nad fizičnim obstojem materialnega, ki s smrtjo postane hrana črvom, dočim duh ostane živ ne le v obliki duše, temveč tudi v delih, ki so iz tega duhovnega bogastva nastali. Danes občudujemo dela Cankarja in nešteto drugih slovenskih kulturnih ustvarjalcev. Zakaj? Zato, ker so živeli iz Duha.

Slovenska povojna emigracija je v desetletjih svojega begunstva ustvarila ogromno kulturnega bogastva, ki bi moralo biti vključeno v slovensko narodno zakladnico, pa je bilo zaradi sedanjega režima odklonjeno in zanikano. To je predvsem škoda slovenskemu narodu, ki je danes izpostavljen le propagandi jugoslovanskih boljševikov, ki so se z nasiljem in masovnimi pomori svojih političnih in ideoloških nasprotnikov polastili oblasti.

Slovensko-kanadski svet ima v načrtu pripraviti razstavo slovenskega svobodnega tiska in kulturnega ustvarjanja zdomske umetnikov. Ta razstava bo odprta 28. in 29. marca t.l. v Slovenskem domu na 864 Pape Ave., da bomo sami

sebi in tujemu svetu dokazali, da smo Slovenci kulturen narod, ki do boljševiške revolucije ni postavljaj spomenike vojskovodjem, temveč zaslužnim kulturnim delavcem, ki so narod izobrazevali in ga vodili v osrčje evropske kulture.

Vsem rojakom v Torontu in v bližnji in daljnji okolici priporočam (zlasti pa naši šolski in doraščujoči mladini), da si to razstavo ogledajo in spoznajo izvenredno prizadevanje posameznikov, ki so brez vsakega plačila in zgolj iz ljubezni do slovenske besede in slovenskega umetniškega poslanstva, ustvarjali duhovno podobo našega naroda, ki je globoko zakoreninjena v prvotnem Kocljevem spreobrnjenju in v besedah škofa Slomška.

Dvorana Slovenskega doma bo odprta v soboto, 28. marca, od 2h popoldne do 8h zvečer, in v nedeljo, 29. marca, od 2h popoldne do 8h zvečer. Obiskovalcem bodo na razpolago kranjske klobase, kava in pecivo.

O.M.

Avstrijski kancler v Sloveniji

Dr. Franz Vranitzky se je mudil s svojim spremstvom v dneh 18. in 19. februarja v Sloveniji na Bledu, kamor je pripotoval s posebnim vlakom. To je bil njegov prvi obisk v tujini, odkar je prevzel vodstvo nove koalicijske vlade po zadnjih parlamentarnih volitvah 23. novembra lani. Njegov gostitelj je bil predsednik jugoslovanskega izvršnega sveta Branko Mikulić.

Že na vožnji v Jugoslavijo je avstrijski kancler potrdil načelo, da se morajo pripadniki neke manjšine počutiti v skupni domovini tako dobro kot nemško govoreči Avstrijci in da zato na Koroškem v vprašanju slovenskega manjšinskega šolstva ne more priti do rešitve, ki bi je manjšina ne sprejela.

Pred odhodom je Vranitzky sprejel tudi predsednika slovenske republiške vlade Dušana Šinigoja. Slednji je avstrijskemu gostu orisal sodelovanje Slovenije s štirimi avstrijskimi deželami, posebej s Koroško. Zanimivo je, da je Slovenija soudeležena s 36% pri gospodarski izmenjavi Jugoslavije z Avstrijo, tj. 230 milijoni dolarjev. Tudi je Šinigoj zaprosil Vranitzkega, da sprejme zastopnike slovenske manjšine na Koroškem in se z njimi pogovori o vseh perečih problemih, vključno o spornem dvojezičnem šolstvu.

— Katoliški glas,
26. feb. 1987

**Ameriška Domovina
je Vaš list!**

Dragi rojaki, potujete v Evropo?

Na pragu domovine, v središču stare Gorice na lepem drevoredu Corso Italija, vas pričakujemo v PALACE HOTELU, najboljšem hotelu v mestu: 75 sob s kopalnico, telefonom, radijskim sprejemnikom, barvno televizijo, mini-barom, klimatizacijo. Najmodernejši komfort po zelo ugodnih cenah: enoposteljna soba \$28.00, dvoposteljna soba \$39.00. Cenjenim gostom so na razpolago hale, konferenčna dvorana, parkirni prostor in hotelska restavracija v začasno ločenem poslovanju. V PALACE HOTELU bo poskrbljeno za vaš čimpriljetnejše počutje, dobrodošlico pa vam bo osebno izrekel rojak Vinko LEVSTIK:

DOBRODOŠLI!

PH-PALACE HOTEL, Corso Italia 63

34 170 Gorizia-Gorica, Italy; Tel.: 0481-82166; Telex 461154 PAL GO I

